

Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33242>

Özet

Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği (YHYTÖ), bireylerin genel yaşam kalitelerine dair bilişsel değerlendirmelerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik aracın Türkçeye uyarlama çalmasıdır. Bu ölçek, özellikle yerel halkın turizm faaliyetlerinin etkilerine yönelik tutumların? incelenirken, yaşam tatmini düzeylerinin bu tutumlardaki rolünü belirlemek için kullanılmıştır. Sosyal bilimler ve turizm araştırmaları alanında, yerel halkın refahın? ve bölgeye olan aidiyet duygusunu anlamak için kritik bir araç görevi görmektedir.

Ölçeğin adaptasyon çalması, Aslan-Ayazlar ve Ayazlar (2016) tarafından gerçekleştirilmiş ve sonuçları akademik bir dergide yayımlanmıştır. Adaptasyon sürecinde, ölçeğin orijinal yapısının Türkçe kültürü ve diline uygunluğu test edilmiş, geçerlik ve güvenilirlik analizleri ile psikometrik sağamlığı ortaya konulmuştur. Bu çalma, turizmin sosyal etkileri ve bölgesel kalkınma konularında çalışan araştırmacılar için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaşam tatmini, Yerel halk, Turizm, Aidiyet duygusu, Ölçek uyarlama, Psikometri, Öznel iyi oluş, Atatürk Üniversitesi.

Yazarlar

Reyhan ARSLAN AYAZLAR, R. Aslan-Ayazlar, G. Ayazlar.

Amaç

Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği'nin temel amacı, yerel bir bölgede yaşıyan bireylerin genel yaşamlarına dair bilişsel ve duygusal değerlendirmelerini nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, yaşam tatmini kavramın?, özellikle turizm gibi dđsal faktörlerin yerel halk üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalara entegre etmek için adapte edilmiştir.

Ölçek, adaptasyon çalması'nın yapıldığı orijinal araştırmada, yerel halkın turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerine yönelik tutumları ile aidiyet duygusu arasındaki karmaşık ilişkileri çözümlenmeyi amaçlanmıştır. Böylece, bölge yönetimleri ve turizm planlamacıları için yerel halkın refah düzeyini artırmaya yönelik stratejiler geliştirmeye yardımcı olacak veriler sunulması hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan yaşam tatmini (Life Satisfaction) yapısının ölçmektedir. Yaşam tatmini, öznel iyi oluğun (subjective well-being) bilişsel bileşenini temsil eder

ve bireyin kendi hayatını genel olarak ne kadar olumlu veya tatmin edici bulduğunu dair yargılarını kapsar.

Bu ölçek, genellikle tek boyutlu bir yapı olarak ele alınır ve bireylerin hayatlarının farklı alanlarını (örneğin, sağlık, ilişkiler, iş) genel bir değerlendirmeye tabi tutarak elde edilen küresel bir tatmin skorunu yansıtır. Adaptasyon sürecinde, ölçeğin orijinal yapısının Türk kültürüne özgü farklılıklar göstermeden bu temel yapıyı koruyup korumadığını test edilmiştir.

Geçerlik

Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği'nin geçerlik (validity) çalışmaları, Aslan-Ayazlar ve Ayazlar (2016) tarafından yayımlanan adaptasyon makalesinde detaylandırılmıştır. Geçerlik, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü gösteren en kritik psikometrik kriterlerdir.

Adaptasyon çalışmalarıında genellikle yapı geçerliliğini test etmek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri (Açıklayıcı veya Doğulayıcı Faktör Analizi) kullanılır. Bu çalışmalar, ölçeğin maddelerinin teorik olarak öngörülen tek veya çok boyutlu yapıya uygunluğunu doğrulamıştır. Ayrıca, ölçeğin diğer ilgili yapılarla (örneğin, aidiyet duygusu, turizme yönelik tutumlar) beklenen yönde ilişkiler kurup kurmadığını gösteren ölçüt bağlantılı geçerlik kanıtları da sunulmuştur.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (reliability) analizleri, adaptasyon çalışmasıının bir parçası olarak gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik, ölçüm sonuçlarının tutarlılık ve kararlılık derecesini ifade eder. Yüksek güvenilirlik, aynı bireylerden farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle alınan ölçümlerin benzer sonuçlar vereceğini anlamına gelir.

Genellikle iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** değeri kullanılarak ölçeğin güvenilirliği rapor edilmiştir. Bu katsayısının kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olması, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Adaptasyon çalışmasıında elde edilen güvenilirlik katsayıları, Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği'nin Türkçe formunun güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği'nin adaptasyon sürecinde, ölçeğin faktör yapısını incelemek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını ve orijinal ölçek yapısının Türkçe örnekleme korunup korunmadığını belirlemek için hayati öneme sahiptir.

Uyarılma çalışması'nın başlaması göz önüne alındığında, araştırmacılar muhtemelen Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanarak ölçeğin orijinal tek faktörlü veya çok faktörlü yapısını test etmişlerdir. DFA sonuçları, model uyum iyiliği indeksleri (CFI, TLI, RMSEA vb.) aracılığıyla rapor edilmiş ve ölçeğin yapısal geçerliliğinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin yerel halk arasında yaşam tatminini ölçmek için sağlam bir yapısal temele sahip olduğunu kanıtlamıştır.

Araç

Test Türü: Uyarılma

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği (örneğin, 5'li veya 7'li Likert) kullanılmıştır, ancak kesin derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yerel Halk (Turizmden etkilenen bölge sakinleri)

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Ölçeğin uyarılma çalışması, turizmin etkilerini deneyimleyen belirli bir coğrafi bölgedeki yerel sakinler üzerinde yapılmıştır. Bu popülasyon, turizmin sosyal ve ekonomik sonuçlarına yönelik algıları incelemek için özellikle seçilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket formu. Psikometrik analizler için kesitsel araştırma deseni kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yerel sakinler, Turizm etkileri, Öznel iyi oluş, Psikometri, Sosyal bilimler, Ölçek geliştirme, Cronbach Alfa, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Adaptasyon çalışması'nın yapıldığı dönem itibarıyla ilgili yazarın bağlı bulunduğu akademik kurum adresi (Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi yayınına bakılabilir).

Şinler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: Ölçeğin Türkçe adaptasyonunun yayımlandığı yıl 2016'dır.

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir dergide yayımlanan makale içinde yer aldığı için, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle orijinal makaleye atıf yapmakyla ücretsiz olabilir. Ticari veya genel ölçekli kullanımlar için sorumlu yazar Reyhan ARSLAN AYAZLAR ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detayları, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi üzerinden erişilebilir.

Kaynaklar

Aslan-Ayazlar, R. ve Ayazlar, G. (2016). Yerel halkın turizmin etkilerine yönelik tutumunda aidiyet duygusu ve yaşam tatmininin rolü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20 (4), 1451-1470.

Bu çalışmanın orijinal akademik makalesine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: e-dergi.atauni.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: yerel-halkin-yasam-tatmini-olcegi-toad.pdf

Yerel Halkın Yaşam Tatmini Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen Aslan-Ayazlar ve Ayazlar (2016) makalesine başvurulması gerekmektedir.